

Cystektomi – operation där bland annat urinblåsan tas bort

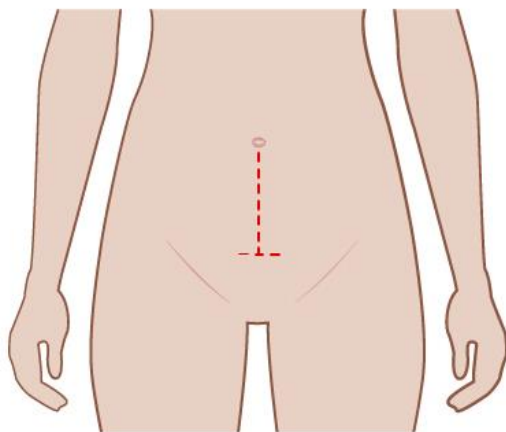
Cystektomi är en operation där urinblåsan och lymfkörtlarna närmast urinblåsan tas bort. Hos män tas även sädesblåsorna och prostatan bort. Hos kvinnor tas oftast livmodern, slidans främre vägg och äggstockarna bort. Din läkare berättar vad som gäller för dig.

Operationen rekommenderas ofta vid muskelinvasiv urinblåsecancer.

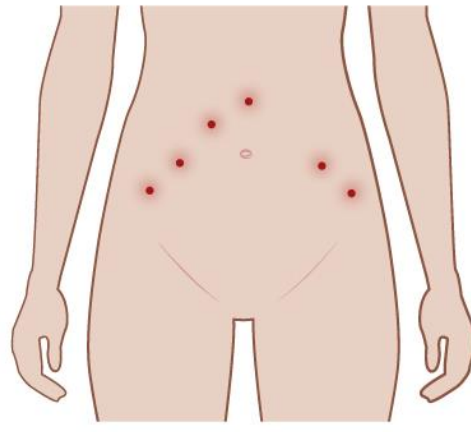
Det kan ibland rekommenderas även vid icke-muskelinvasiv urinblåsecancer, om risken är stor för att utveckla en mer allvarlig cancer.

Operationen kan göras med öppen teknik eller titthålsteknik

Operationen kan utföras genom ett snitt mellan naveln och blygdbenet, så kallad öppen teknik, eller flera mindre snitt för titthålsinstrument, så kallad robotassisterad titthålsteknik.

Snitt på magen efter en cystektomi med öppen teknik.

Snitt på magen efter en cystektomi med robotassisterad titthålsteknik.

Urinavledning behövs

När urinblåsan tas bort måste urinen samlas upp och tömmas på ett annat sätt. Det vanligaste alternativet är urostomi, även kallad Bricker. Det finns även mindre vanliga alternativ såsom ortotopt blåssubstitut och kontinent kutan urinavledning, även kallad Koch.

Vilket alternativ du ska ha diskuterar du med din urolog och kontaktsjuksköterska före operationen. Beslutet tas utifrån dina önskemål, ditt sjukdomsläge, din ålder och ditt allmäntillstånd.

Hur ska jag förbereda mig?

En vecka före operationen ska du inte äta

- svårsmälta grönsaker och frukt som majs, ärtor, grovt rivna rotfrukter, rå vitkål, frukthinnor från citrusfrukter, skal och kärnor
- trådiga livsmedel som sparris, svamp och broccolistjälkar
- torkad frukt som fikon och aprikoser.

3. BEHANDLING Operation

Så går det till

Under operationen är du sövd. Ibland får du även en ryggbedövning.

Urinblåsan, lymfkörtlar och andra organ opereras bort.

Sedan skapas din urinavledning. Du får också två tunna slangar mellan njurarna och urinavledningen för att underlätta läkningen. De kallas uretärstentar eller uretärkatetrar.

Metallklamrar, så kallade agrafer, används för att stänga snitten i huden så att de kan läka. Du får även ett förband.

Ibland lägger man även in en tunn slang för att sårvätska ska kunna rinna ut från operationsområdet. Det kallas dränage.

Hur lång tid operationen tar är individuellt. Det beror bland annat på vilken typ av urinavledning som du ska få. Fråga din läkare eller kontaktsjuksköterska om ungefärlig tid.

Hur mår jag efteråt?

Efter operationen övervakas du på en uppvakningsavdelning.

Därefter förs du till en vårdavdelning. När du kommer dit får du börja äta och dricka försiktigt.

Du bör röra på dig så snart som möjligt och får därför lära dig rätt teknik för att komma i och ur sängen. Målet är att du ska komma upp och sitta på sängkanten och kanske stå bredvid sängen med hjälp av personal redan på operationsdagens kväll.

Du kommer också att få lära dig att hantera din urinavledning och kateter, om du har en sådan.

Om du har fått ett dränage tas det bort efter cirka ett dygn.

Agraferna tas oftast bort efter 7–14 dagar. När du skrivs ut från sjukhuset kommer du att få veta vad som gäller för dig.

Du kommer att behöva ta ett blodförtunnande läkemedel under en period för att förhindra blodproppar. Om du får stödstrumpor ska du använda dessa dagtid de första 2 månaderna efter operationen.

Det är vanligt med svullnad och blåmärken, så kallade hematom, i nedre delen av magen och i underlivet de första dagarna.

Skarven i mag-tarmkanalen, som har skapats för att göra din urinavledning, är svullen och ännu inte läkt. Därför bör du i upp till 6 veckor undvika mat som är svårsmält och trådig. Se kostråden under rubriken Hur ska jag förbereda mig?

Utskrivning

Du stannar oftast på sjukhuset cirka 7-14 dagar.

Du blir utskriven när allt ser bra ut och du har lärt dig att hantera din urinavledning och kateter, om du har en sådan.

Innan du går hem får du hjälp med att beställa de hjälpmedel du behöver, till exempel stomimaterial och inkontinensskydd. Du får också en lista över de mediciner du ska ta och recept på de mediciner du behöver hämta ut själv.

Sjukskrivning

Efter operationen behöver du vara sjukskriven. Längden på sjukskrivningen brukar vara 6–8 veckor beroende på vad du arbetar med. Det kan vara bra att börja arbeta halvtid och gå upp i tid efter hand.

3. BEHANDLING

Operation

Uppföljning

Efter operationen kommer du att följas med röntgen och blodprover regelbundet enligt nationella riktlinjer. I början är kontrollerna tätare för att senare glesas ut till en gång om året.

Om din livmoder har opererats bort är det inte längre aktuellt med cellprovtagning från livmoderhalsen.

► Läs mer på 1177.se. Sök på Urinblåsecancer.